

Regeringskansliet
Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över En väl fungerande ordning för val och beslutsfattande i kommuner och regioner (SOU 2021:16)

Ert diarienummer Fi2021/01444

Förvaltningsrätten i Malmö har, utifrån de aspekter som domstolen har att beakta, i huvudsak inget att erinra mot de förslag och överväganden som lämnas i betänkandet, men lämnar följande synpunkter.

Automatiserat beslutsfattande

Förvaltningsrätten ser inga principiella hinder mot att i 6 kap. 37–38 §§ kommunallagen (2017:725) införa bestämmelser där en nämnd får möjligheten att delegera beslutsfattandet till en automatiserad beslutsfunktion.

I utredningen anges att ett av syftena är möjligheterna till effektivisering. Det saknas närmare uppgifter om i vilken omfattning kommunala nämnder fattar beslut som kan komma att omfattas av möjligheten till automatiserat beslutsfattande. Att bedöma den reella effektivitetsvinsten är därmed svårt.

I utredningen anges två exempel på beslut som kan komma i fråga för automatisering däribland tillstånd att använda färdtjänst. Förvaltningsrätten anser att den typen av beslut innehåller ett visst mått av individuella bedömningar. Mot den bakgrunden förefaller det inte lämpligt att automatisera sådana beslut eller andra beslut där det ska göras en individuell bedömning.

Enligt förslaget är respektive nämnd ansvarig för det automatiserade beslutsfattandet, uppföljning och kontroll av systemet. Utredningen har endast presenterat några generella förhållningsregler för det automatiserade beslutsfattandet. Förvaltningsrätten anser att det kan innebära att kommuner kommer bedöma vilka beslut som är lämpliga för

automatisering olika. Att avgöra huruvida en viss typ av beslut är lämplig för automatisering kan vara svårbedömt och involvera flera olika avvägningar. Någon form av samsyn över vilka beslut som lämpar sig för automatiserat beslutsfattande vore eftersträvansvärt för ett mer enhetligt, förutsägbart och rättssäkert beslutsfattande.

Avslutningsvis anser förvaltningsrätten att det i utredningen saknas närmare överväganden av hur ett automatiserat beslutsfattande i nämnderna kan komma att påverka domstolarna. Eftersom det inte närmare anges i vilken omfattning automatiserat beslutsfattande kan komma i fråga är det svårt att överblicka i vilken utsträckning besluten kan komma att överklagas till domstolarna. Det saknas vidare ett resonemang om beslut som fattats genom automatisering i sin tur påverkar domstolarnas arbete i form av till exempel en utökad utredningsskyldighet och därmed ett behov av ökade resurser och förlängda handläggningstider i domstolarna.

Ordningen för val i kommun- och regionfullmäktige, tjänstgöringen för ersättare i fullmäktige, de kommunala jävsbestämmelserna och kommunala föreskrifter

Förvaltningsrätten har i de delar av utredningen som berör ordningen för val i kommun- och regionfullmäktige, tjänstgöringen för ersättare i fullmäktige, de kommunala jävsbestämmelserna och kommunala föreskrifter inga synpunkter att lämna utifrån de aspekter som domstolen har att beakta.

Detta remissyttrande har beslutats av chefsrådmannen Peter Kristiansson. I handläggningen har även rådmannen Henrik Hedberg och förvaltningsrättsfiskalen Hedvig Areskoug (föredragande) deltagit.

Peter Kristiansson

Henrik Hedberg

Hedvig Areskoug